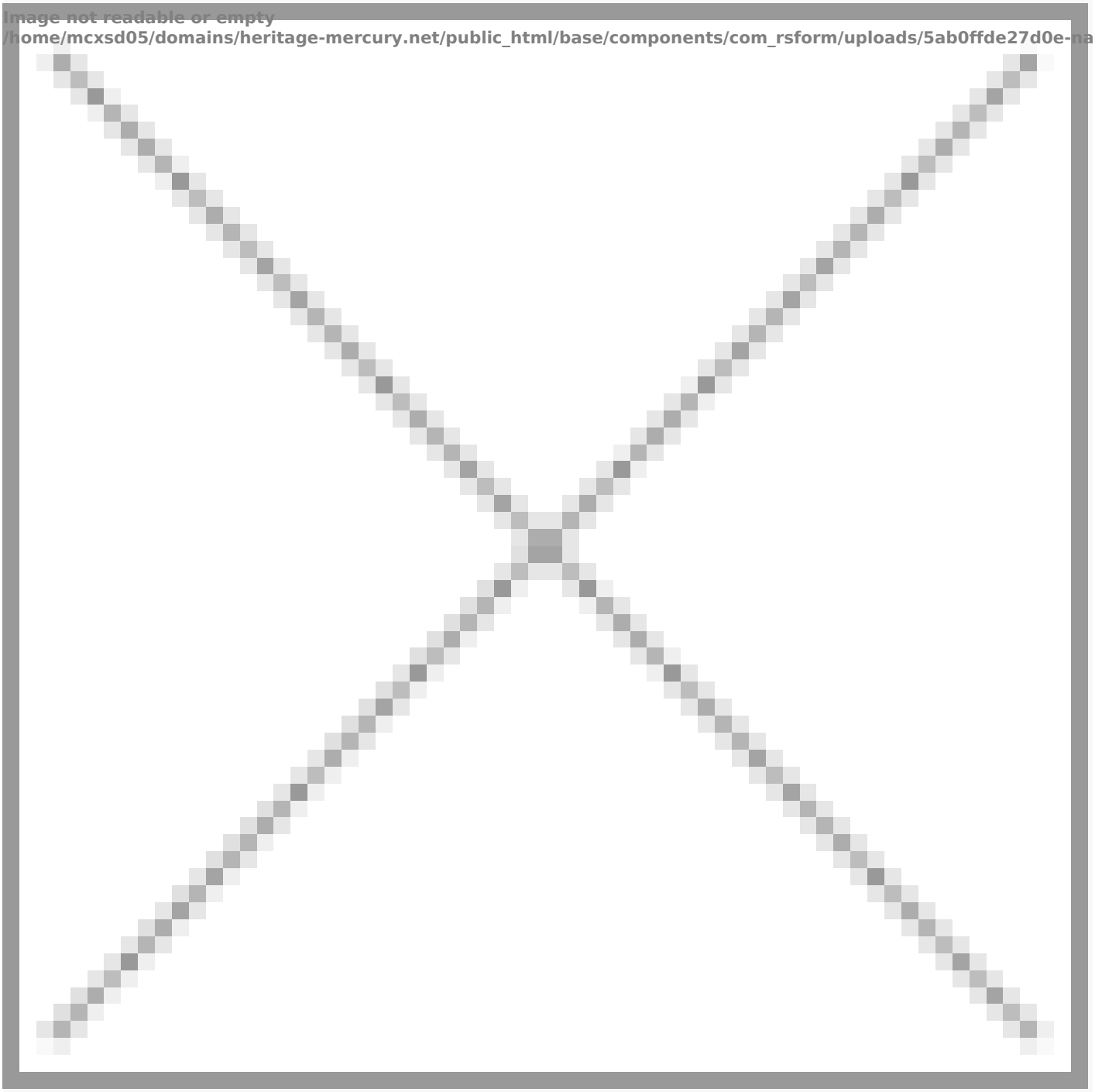
Ime predmeta 1	STIKALO – PREKLOPNO ŽIVOSREBRNO
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.389.Idrija
Upravljavec	Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Bazoviška 2, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Republika Slovenija
ID številka / EŠD	/
Klasifikacija dediščine	Vsakdanje življenje

OPIS

Kratek opis	Preklopno stikalo je sestavljeno iz okrogle litoželezne podložke, ki ima izbočen kanal v obliki črke S, v katere kraka pa sta vdeti dve živo srebrni cevki. Na prednji strani je cevka koničasto, na zadnji pa ravno zataljena. Pri zadnjem spodnjem delu cevke sta vdeta in spojena dva bakrena prevodnika (+/-) ter izolirana v plastičnih omotih. Konca prevodnikov sta oblikovna v obliki podložke in pritrjena z matico na matične ležaje, ki so fiksirani na zgornjem delu litoželezne podložke. Na iste ležaje so pritrjene tudi bakrene prevodne žice, ki so bile prvotno speljane iz stikala. Spodaj na podložki sta dva navojna vijaka, prek katerih je podložka pritrjena na naslednji element. Prav tako je na spodnji strani odprtina manjšega premera skozi katero poteka niz električnega vezja. Podložka je rdeče barve.
Mere	Dolžina 20 cm, širina 16,5 cm, višina 26,5 cm.
Materiali	Steklo, živo srebro, baker, lito železo, plastika.
Datacija	60. leta 20. stoletja.
Avtor / Proizvajalec	Podatek o proizvajalcu ni znan.

Slikovne priloge

Prvotna raba	Preklopno stikalo se je uporabljalo pri izvoznih jaških Rudnika živega srebra Idrija. Da so bili vozički z rudo pri nalaganju v kletko izvoznega jaška stabilni, so pod kletko potisnili jeklene podpornike oz. sedalke. Ko so bili vozički naloženi, so sedalke odstranili, da so sprostili transportno pot. Na vseh dovoziščih je morala biti ustrezna signalizacijska naprava, ki je omogočala sporazumevanje med pritezači na dovozišču in strojnikom pri izvoznem stroju. Da ne bi prihajalo do napak in s tem do nesreč, so leta 1955 na podpornike v Jožefovem jašku vgradili preklopna stikala, ki so strojniku izvoznega stroja signalizirala, ali je profil jaška prost. Živo srebro se je namreč ob nepravilnem naklonu vozička premaknilo in prekinilo tokokrog, kar je nemudoma javilo strojniku. Od leta 1960 so bila ta stikala vgrajena tudi pri jašku Frančiške.
Sedanja raba	Preklopno stikalo se ohranja, varuje in prezentira kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je del topilniške zbirke CUDHg. Obiskovalci si ga lahko ogledajo v okviru stalne muzejske postavitve »Od rude do kapljic živega srebra« v Topilnici Hg, ki prikazuje lastnosti in vsestransko uporabo živega srebra v znanosti, tehniki, industriji, medicini, kulturi in vsakdanjem življenju. Znotraj razstave je predmet umeščen v segment električne prevodnosti prikazuje uporabnost živega srebra za tehnične pripomočke in praktične rešitve.
Prvotna lokacija	Jašek Frančiške Rudnika živega srebra Idrija.
Sedanja lokacija	Topilnica Hg (Od rude do kapljic živega srebra), Arkova 50, 5280 Idrija.

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih	

posegov	Preklopno stikalo je dobro ohranjeno. Dodatni posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Redno obdobno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga CUDHg.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	17. 3. 2018
Datum urejanja	Never